

Odborné učiliště, Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Příbram IV, p. o.

Školní vzdělávací program

**PŘÍPRAVNÝ STUPEŇ
ZÁKLADNÍ ŠKOLY SPECIÁLNÍ**

RVP PV

Školní vzdělávací program je platný od 1. 9. 2014

OBSAH

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy.....	4
3. Charakteristika ŠVP	6
Zaměření školy.....	6
Výchovné a vzdělávací strategie	7
Zabezpečení výuky	8
4. Učební plán a organizace dne.....	11
Tabulace učebního plánu	13
5. Vzdělávací oblasti.....	15
6. Formy a metody práce PS.....	22
7. Speciálně pedagogická péče.....	25
8. Učební osnovy.....	30
9. Hodnocení vzdělávání žáků.....	48

1. Identifikační údaje

- **Školní vzdělávací program pro mentálně postižené žáky byl tvořen dle Rámcového vzdělávacího programu základního vzdělávání pro žáky se středně těžkým mentálním postižením, těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a autismem.**

- **Údaje o škole:**

Název školy:

Odborné učiliště, Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Příbram IV, p.o.

Adresa: Pod Šachtami 335, 261 01 Příbram IV

IČO: 00873489

Ředitel školy: Mgr. Pavel Bartl

Kontakt : 318 472 146, e-mail red@ouu.pb.cz

- **Zřizovatel:**

Krajský úřad Středočeského kraje Zborovská 11, 150 21 Praha5-Smíchov

Telefon: 257 280 111 E-mail: horakova@kr-s.cz www.stredocech.cz

- **Platnost dokumentu:**

Tento dokument platí od 1.9.2007

Upraven od 1.9.2014

Mgr. Pavel Bartl

2. Charakteristika školy

- **Úplnost a velikost školy:**

Odborné učiliště, Praktická škola, Základní škola a Mateřská škola Příbram sdružuje odborné učiliště, praktickou školu základní školu praktickou, základní školu speciální, přípravný stupeň základní školy speciální, základní školu při zdravotnickém zařízení a mateřskou školu při zdravotnickém zařízení DL Bukovany a školní družinu a SPC.

Umístění školy

Škola se nachází v části Příbram – Březové hory, mimo hlavní centrum města, ale s dobrou dostupností jak autobusovou, tak vlakovou. Tato škola je největším zařízením svého typu v příbramském regionu.

Zřizovatel

Zřizovatelem je Středočeský kraj, který naší příspěvkovou organizaci zřídil s účinností od 1. října 2001 zřizovací listinou čj. OŠMS/593 8/2001.

Základní škola praktická se nachází v prvním a druhém patře centrální třípatrové budovy. Na jednotlivých patrech jsou třídy Základní školy praktické i Základní školy speciální. Vzdělávání je ve 12 třídách 80 žáků, při průměrné naplněnosti 9 žáků ve třídě.

- **Charakteristika pedagogického sboru:**

Škola má zabezpečenou výuku dostatečným počtem speciálních pedagogů a asistentů pedagoga. Asistenti pomáhají při výuce pedagogům u žáků s kombinovaným postižením a žákům, kteří se vzdělávají podle IVP. Učitelé jsou věkově různí, spojuje se zde energičnost se zkušeností, především je vše podřízeno respektování potřeb našich žáků. Všichni vyučující jsou dlouhodobě v pracovním poměru, čímž tato stabilita opět prospívá našim žákům.

- **Charakteristika žáků:**

Z pozice největší školy svého typu vzděláváme žáky s diagnostikovaným lehkým, středním, středně těžkým a těžkým mentálním postižením. Jsme spádovou školou pro region Příbram. Dopravní dostupnost je dobrá, žáci mohou využít k přepravě před školu školní autobus.

- **Dlouhodobé projekty:**

Dlouhodobě škola spolupracuje s centrem Magdaléna – prevence patologických jevů, s K-centrem – prevence drogové závislosti. Dlouhodobě je škola také zapojena do projektu Ovoce do škol.

- **Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery**

Spolupráce s rodiči žáků je dobrá, s vyučujícími jsou v častém kontaktu. Je snahou školy zainteresovat rodiče na veškerém dění školy. Jsou zváni na konkrétní akce, např. na Mikulášskou besídku, Vánoční trhy aj.) a zároveň se podílí na jejich přípravě, například výrobou cukrářského pečiva, keramických výrobků atd. Vedení školy úzce spolupracuje s Rodičovským sdružením a s neziskovou organizací ALKA o.p.s., jež je tvořena zákonnými zástupci našich žáků. Příkladná je spolupráce s Pedagogicko-psychologickou poradnou Středočeského kraje - pracoviště Příbram a Speciálním pedagogickým centrem, které je součástí školy. Dalšími partnery jsou SVP Příbram a MěÚ Příbram a policie ČR. V případě prevence sociálně patologických jevů spolupracujeme s K-centrem Příbram.

- **Hodnocení školy**

Vlastní hodnocení školy:

Prioritní oblastí hodnocení školy je výchova a vzdělávání žáků. Pro kvalitní vyhodnocení takto široce pojaté hodnocení škola sleduje a vyhodnocuje zejména podmínky ke vzdělávání, průběh vzdělávání, výsledky vzdělávání žáků, pedagogickou práci vyučujících, vedení pedagogické dokumentace a naplňování vlastních koncepčních záměrů.

Cíle a kritéria hodnocení:

Cílem hodnocení je sledovat kvalitu výchovně-vzdělávacího procesu a s tím související kvalitu pedagogické práce školy. V oblasti vzdělávání mapujeme úroveň znalostí a dovedností žáků zejména. Kritéria hodnocení vyplývají z povahy jednotlivých evaluačních nástrojů.

Cíle naší školy

Vzdělávání v Přípravném stupni má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ pro další vzdělávání a přechod na Základní školu.

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Tento školní vzdělávací program Přípravného stupně ZŠ speciální je koncipován v souladu s RVP PV a Metodickou pomůckou pro pedagogy Výzkumného Ústavu Pedagogického (Jak zpracovat vzdělávací obsah ve školním vzdělávacím programu Přípravného stupně Základní školy speciální).

Přípravný stupeň ZŠ speciální má svá specifika a priority dané výchovou a vzděláváním dětí se speciálními potřebami, tato specifika se promítají do jeho zaměření.

- **Zaměření přípravného stupně**

Vytvoření pozitivního postoje dítěte a jeho rodičů k celoživotnímu vzdělávání.

V přípravném stupni poskytujeme komplexní speciálně pedagogickou péči (psychopedický, logopedický, surdopedický, somatopedický, tyflopeditický přístup a péče o děti s poruchami autistického spektra).

Samozřejmostí je důsledné uplatňování individuálního přístupu k jednotlivým dětem.

Důležitým prvkem výuky je vhodná motivace dětí k poznávání a učení. Dětem poskytujeme prožitek úspěchů v prováděných činnostech.

Rozvíjíme sebeobslužné dovednosti a soběstačnost. Podněcujeme rozvoj porozumění a komunikačních schopností a dovedností. Podporujeme vytváření přátelského prostředí a kamarádských vztahů. Vedeme děti k poznávání a respektování pravidel chování ve škole i mimo ni.

Snažíme se úzce spolupracovat s rodinou i odbornými pracovišti – SPC.

Přípravný stupeň základní školy speciální je součástí ZŠ, MŠ a PrŠ Příbram. V přípravném stupni jsou vzdělávány děti před započítáním školní docházky, jedná se tedy o vzdělávání předškolní.

Přípravný stupeň je určen dětem s těžším stupněm mentálního postižení, postižením více vadami a dětem s autismem. Do přípravného stupně základní školy speciální jsou přijímány děti na žádost rodičů, s doporučujícím posouzením školského poradenského zařízení - SPC a odborného lékaře.

Přijímány jsou především děti s odkladem školní docházky. Docházka do přípravného stupně je až tříletá, s možností nastoupit již v 5 letech věku, pokud to kapacita zařízení dovolí.

Nezbytnou součástí vzdělávání v přípravném stupni je speciálně pedagogická péče.

Vzdělávání v přípravném stupni není povinné, děti získávají osvědčení o absolvování příslušného ročníku a po ukončení přípravy na vzdělávání jsou děti zařazovány do nejvhodnější formy vzdělávání (vždy na základě vyšetření a doporučení poradenského zařízení, nejčastěji SPC a na základě rozhodnutí zákonných zástupců).

• **Výchovné a vzdělávací strategie**

- umožnit žákům osvojit si strategii učení, motivovat je a přiměřeným způsobem jim prezentovat význam vzdělávání
- podněcovat vhodnou formou žáky k řešení problémů a systematicky u nich rozvíjet a vytvářet dostatek příležitostí k získávání nových zkušeností a poznatků
- vést žáky k všestranné a účinné komunikaci, klademe důraz na rozvíjení sociálních a komunikativních schopností
- zavádět skupinové a projektové vyučování, kterým vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu - umožňujeme jim prožít radost z vlastních úspěchů a úspěchů druhých
- vést žáky dle jejich možností a v návaznosti na jejich již zafixované jednodušší normy chování k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti,

uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti (dodržování stanovených pravidel, zejména pravidla školního řádu)

- vytvářet vhodnou stimulaci u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě

- vytvářet a upevňovat poznatky a dovednosti žáků v oblasti péče o zdraví (formou besed, her, příkladů z reálného života apod.)

- zajišťovat žákům dostatek příležitostí k získávání potřebných zkušeností vedoucích k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

- realizovat mimoškolní akce a činnosti, které podporují vytváření pozitivního přístupu ke vzdělávání

- usilovat o navazování na dobré tradice naší školy (vánoční trhy, vánoční besídky, mikulášská besídka, akce na Den dětí atd.)

- podporovat a zaměřit se na rozvíjení těch schopností žáků, ve kterých určitým způsobem vynikají

- usilovat nadále o dobrou spolupráci se zákonnými zástupci žáků, se školským poradenským zařízením a s celou širokou veřejností.

- rozvíjet silné stránky školy a eliminovat to, co považujeme za nedostatky, abychom přispívali k vytváření pozitivní atmosféry školy!

K dosažení vzdělávacích cílů budeme využívat nejen různých druhů učebního materiálu, netradičního materiálu a učebních pomůcek, ale i odborných učeben. Budeme využívat a také se sami aktivně zapojovat do různých mimoškolních akcí (kino, divadlo, výstavy atd.)

• **Zabezpečení výuky žáků**

V přípravném stupni pracují souběžně dva pedagogičtí pracovníci - učitel a asistent pedagoga. Pro konkrétní počet pedagogů je rozhodující počet dětí ve třídě.

Třída přípravného stupně se nachází ve 2. patře naší školy, bezbariérovost je zajištěna vybudovaným výtahem. V sousedství třídy je vybavené sociální zařízení upravené pro potřeby dětí.

Místnost je prostorná, světlá, okna jsou vybavena žaluziemi. Nábytek je účelný, přizpůsobený potřebám dětí s postižením.

Prostorově je snaha oddělit pracovní místa určená pro děti s poruchami autistického spektra.

Pro práci s dětmi jsou dostupné sady didaktických i speciálních kompenzačních pomůcek.

Přijímání dětí do přípravného stupně

Do přípravného stupně základní školy speciální jsou přijímány děti na žádost rodičů, s doporučujícím posouzením školského poradenského zařízení - SPC a odborného lékaře. Děti jsou zařazeny na základě rozhodnutí ředitele školy. Žáci přicházejí z různých typů mateřských škol nebo přímo z rodiny.

Velice důležitou fází tvoření vztahů dítěte ke škole je první, tedy adaptační období. To často probíhá právě v přípravném stupni, kde závisí na kvalitní spolupráci s rodiči - umožňujeme rodičům návštěvu ve třídě, seznámíme je s programem dne a probíhajícími speciálně pedagogickými činnostmi. Rodič se může zúčastnit všech školních aktivit.

Nedílnou součástí práce na přípravném stupni je individuální přístup ke každému žákovi. Díky individuálnímu přístupu ke každému dítěti můžeme pružně reagovat na nejrůznější vzniklé situace a řešit je.

Úspěšné zvládnutí vstupu do zařízení znamená dobrý start k získání pozitivního vztahu dítěte k pedagogům, škole, vzdělávání.

Kolektiv dětí

Do třídy přípravného stupně jsou přijímány děti s mentálním, kombinovaným postižením a poruchami autistického spektra.

Personální zajištění

Ve třídě pracují souběžně alespoň 2 pedagogičtí pracovníci. Pro konkrétní počet pedagogů je rozhodující počet dětí ve třídě. Jeden z pracovníků je učitel se speciálně pedagogickým vzděláním, ostatní jsou asistenti pedagoga.

Výchova a vzdělávání dětí v přípravném stupni vyžaduje odborný, vstřícný, individuální a velmi zodpovědný přístup.

Pedagogičtí pracovníci usilují o vytváření fungujících pozitivních vztahů mezi školou a rodinou.

4. UČEBNÍ PLÁN A ORGANIZACE DNE

- **Organizace dne**

Budova školy se pro žáky otevírá v 7:40 hod (školní družina funguje od 6:10 hod do 16:00 hod).

Vyučování začíná od 8:00 hod a trvá do 11:35 hod.

Režim dne

7:40 – 8:00 příchod dětí, zájmové hry a činnosti

8:00 – 8:45 řízené činnosti, individuální práce a speciálně pedagogická péče

8:45 – 8:55 relaxace, hygiena

8:55 - 9:40 individuální stimulace a podpůrné metody, řízené individuální i skupinové činnosti

9:40 – 10:00 hygiena, svačina, relaxace

10:00 – 10:45 řízené činnosti, hudební a pohybové chvílky, zájmové hry a relaxační činnosti, nácvik sebeobsluhy

10:45- 10:55 hygiena, relaxace

10:55 – 11:35 řízené činnosti, hudební a pohybové chvílky, zájmové hry a relaxační činnosti, nácvik sebeobsluhy.

11:35 odchod domů v doprovodu rodičů (oběd ve školní jídelně)

Rozvrh lze upravit dle individuálních potřeb žáka, je sestaven s ohledem na psychohygienické podmínky. Jeho uspořádání dává možnost pružně reagovat na individuální potřeby aktivity a odpočinku u jednotlivých dětí.

Během dne poskytujeme dostatek času a prostoru pro seberozvíjení dítěte (hra, zájmová činnost), ale zároveň si žáci osvojují pravidelný školní režim a řád.

Výchovnou práci ve třídě uzpůsobujeme režimu nastaveném v ostatních složkách naší školy s přihlédnutím k individuálním potřebám, možnostem a schopnostem žáků.

Některé činnosti probíhají ve skupinách, jiné individuálně, hudební a pohybové chvílky organizujeme s celou třídou společně nebo v kolektivu dětí ze Základní školy speciální. Žákům zajišťujeme také dostatek prostoru k uvolnění a relaxaci.

Žáci se v řízené pedagogické činnosti seznamují se samostatnou individuální prací, je však pro ně velmi náročná, proto děti vhodně motivujeme, chválíme a povzbuzujeme. Umožňujeme jim zažít pocit úspěchu.

Pro rozvoj sociálního začleňování dětí do společnosti využíváme i dalších specifických školních aktivit – kultura (návštěva kina, divadelních představení, výstav, památek), sport (cvičení v přírodě, výlety, soutěže, plavecký výcvik, bruslení), komunitní začleňování (veřejně přístupné Vánoční trhy, Vánoční besídky, prodej keramických výrobků na regionálních trzích) a spolupráce s občanským sdružením (ALKA o.p.s.). Všechny aktivity jsou uskutečňovány ve spolupráci se Základní školou speciální a rodiči žáků.

• **TABULACE UČEBNÍHO PLÁNU**

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Celková časová dotace	Celková roční dotace
Vědomosti a řeč	Rozumová výchova	5	165
	Smyslová výchova	3	99
Motorika	Tělesná výchova	5	165
	Pracovní výchova	2	66
Estetika	Hudební výchova	3	99
	Výtvarná výchova	2	66
Soběstačnost a sebeobsluha	Průběžně ve všech činnostech		

• **POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU**

Přímá pedagogická činnost a individuální práce žáků je uspořádána v pravidelném denním řádu, ve kterém je zároveň umožněno pružně reagovat na momentální situace, zájem dětí a jejich aktuální stav a rozpoložení.

Relaxace, odpočinkové i pohybové aktivity jsou nedílnou součástí denního režimu. Naši pedagogičtí pracovníci respektují individuální potřeby dětí, vhodně na ně reagují a snaží se je uspokojit.

Činnosti jsou voleny tak, aby byly přiměřené věku a druhu zdravotního postižení dětí.

Svačiny si děti nosí vlastní, ve škole mají děti k dispozici čaj nebo vodu k zabezpečení pitného režimu. Obědy se vydávají ve školní jídelně – výdejně. Strava se dováží.

Velký důraz na naší škole je kladen na dobrou spolupráci učitelů s rodinami žáků. Pro práci pedagoga je důležitá znalost rodinného prostředí a komunity, ze které dítě pochází.

Snažíme se navodit mezi rodiči a školou atmosféru spolupráce a vstřícnosti. Zmiňované skutečnosti, jsou předpokladem úspěšného procesu vzdělávání dětí.

Zcela zásadní pro průběh povinné školní docházky je, aby žák již v prvopočátku v přípravném stupni získal kladný vztah ke škole, aby do školy chodil rád. Tomuto faktu přizpůsobujeme i výběr motivačních činností.

Respektujeme osobní svobodu a volnost dětí, i když je podřízena stanovenému řádu chování a norem.

Při všech činnostech počítáme s aktivní spoluúčastí dětí, snažíme se o nenásilnou komunikaci, která je dětem příjemná, navozuje vzájemný pocit důvěry a spolupráce.

Podporujeme důvěru dětí v sebe sama, převažuje pozitivní hodnocení. Rozvíjíme v dětech citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu ve vztahu k ostatním.

Spolupráce rodiny se školou je velice žádoucí a důležitá. Škola - pedagogové musí být seznámeni s tím, co od nich rodina žáka v přípravném stupni očekává, s tím, co vidí jako podstatné pro momentální situaci a život dítěte, ale zároveň musí být rodiče seznámeni s požadavky školy. Obě strany musí přistupovat k dítěti v souladu a být si vzájemně partnery ve vzdělávacím procesu. Umožňujeme rodičům přímou účast ve výchovně vzdělávacím procesu. Snažíme se navazovat na výchovu v rodině, podporovat iniciativní kroky ze strany rodičů. Při příchodu do školy poskytuje přítomnost rodičů dítěti potřebný pocit jistoty v procesu adaptace na nové prostředí.

Respektujeme názory rodičů, vzniklé problémy řešíme s respektem a tolerancí. Zapojujeme rodiče do dění ve třídě. Rodiče znají své dítě lépe než všichni ostatní a jejich vliv je stěžejní.

Při osobní konzultaci učitele s rodičem vyzdvihujeme pozitivní zprávy o dítěti, mluvíme o jeho úspěších, poskytujeme rodičům pomoc a podporu. Doporučujeme, na které

odborníky a instituce se mají obrátit. Setkáváme se a hovoříme s rodiči co nejčastěji a vždy si uděláme na setkání dostatek času.

Rodiče spolu s učitelem, asistentem pedagoga a příslušným SPC participují na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů dětí.

Škola vždy velmi oceňuje pomoc ze strany rodičů s pořádáním nejrůznějších akcí pro děti (Vánoční trhy, besídky).

5. VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

• OBLAST BIOLOGICKÁ

Vzdělávací záměry:

Stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte. Podporovat jeho fyzickou pohodu a zlepšovat tělesnou zdatnost. Rozvíjet pohybové, manipulační i grafomotorické dovednosti dítěte. Učit je sebeobslužným dovednostem, základním hygienickým návykům a vést je ke zdravému životnímu stylu.

Dílčí vzdělávací cíle:

Pedagog u dítěte podporuje:

- uvědomění si vlastního těla
- vytváření a upevňování základních hygienických návyků
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj smyslového vnímání a využívání jednotlivých smyslů, vytváření vztahů
- smyslového vnímání, myšlení a řeči
- utváření a osvojování základních manuálních a praktických dovedností
- osvojení si poznatků o lidském těle, jeho zdraví a o pohybových činnostech
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, uvědomění si pocitu
- bezpečí z hlediska prostředí a mezilidských vztahů
- vytváření návyků směřujících ke zdravému životnímu stylu

Dílčí výstupy:

Dítě by v rámci svých možností a individuálních schopností mělo zpravidla dokázat:

- zachovávat správné způsoby držení těla (pokud mu v tom nebrání postižení)
- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci ve známém prostředí
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
- využívat jednotlivé smysly k vnímání a rozlišování v konkrétních situacích
- zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní hygienické návyky (osobní hygiena, příjem stravy a tekutin, oblékání, svlékání, obouvání)
- zvládat jednoduchou obsluhu a jednoduché pracovní úkony
- pojmenovat části těla
- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc

- **OBLAST PSYCHOLOGICKÁ**

Vzdělávací záměry:

Rozvíjet intelekt dítěte, jazyk a řeč, poznávací procesy a funkce, jeho city a vůli.

Podporovat jeho sebepojetí, sebepoznání, kreativitu a sebevyjádření. Podporovat duševní pohodu dítěte, rozvíjet jeho psychickou zdatnost.

JAZYK A ŘEČ

Dílčí vzdělávací cíle:

Pedagog u dítěte podporuje:

- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)
- rozvoj slovní zásoby a správné výslovnosti
- využívání alternativních metod komunikace u dětí se závažnými komunikačními problémy
- soustředění a koncentraci pozornosti na danou činnost po určitou dobu
- osvojení si některých základních poznatků a grafomotorických dovedností, které předcházejí čtení a psaní

Dílčí výstupy:

Dítě by v rámci svých možností a individuálních schopností mělo zpravidla dokázat:

- rozpoznat, případně pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

- domluvit se slovy i gesty, snažit se o srozumitelnost při komunikaci
- rozlišovat a napodobovat výslovnost
- porozumět slyšenému
- formulovat jednoduché otázky, sestavovat odpovědi a slovně reagovat
- učit se nová slova a používat je
- sledovat a poslouchat četbu (krátký příběh, pohádku), poslouchat hudbu
- jednoduše popsat situaci podle obrázku
- rozlišovat některé používané symboly
- sledovat očima zleva doprava

POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST, FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE

Dílčí vzdělávací cíle:

Pedagog u dítěte podporuje:

- rozvoj smyslového vnímání, vizuomotoriky, prostorové orientace
- utváření a posilování rozlišovacích schopností
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

Dílčí výstupy:

Dítě by v rámci svých možností a individuálních schopností mělo zpravidla dokázat:

- soustředit se na činnost a udržet pozornost
- poznat a rozlišit podněty z vnějšího okolí
- poznat a pojmenovat předměty denní potřeby
- vnímat nové věci, využívat zkušeností k učení
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- chápat základní elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat

- chápat prostorové a směrové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi...), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok)
- orientovat se ve známém prostředí
-

SEBEPOJETÍ, CITY, VŮLE

Dílčí vzdělávací cíle:

Pedagog u dítěte podporuje:

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- rozvoj schopnosti sebeovládání a soustředění na určitou činnost
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet a rozvíjet je
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dílčí výstupy:

Dítě by v rámci svých možností a individuálních schopností mělo zpravidla dokázat:

- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
- ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí
- vyjádřit souhlas i nesouhlas
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- soustředit se na určitou činnost skupinovou i individuální
- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla
- uvědomovat si příjemné i nepříjemné citové prožitky
- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost)
- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků

• OBLAST SOCIÁLNÍ (INTERPERSONÁLNÍ)

Vzdělávací záměry:

Utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, podporovat dětská přátelství,

posilovat touhu dítěte k navazování vztahů, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat stálost a pohodu vytvářejících se vztahů.

Dílčí vzdělávací cíle:

Pedagog u dítěte podporuje:

- seznamování s pravidly chování k druhým lidem
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností, důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, ve třídě, v dětské herní skupině apod.)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- ochranu osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dílčí výstupy:

Dítě by v rámci svých možností a individuálních schopností mělo zpravidla dokázat:

- navazovat kontakty s dospělými ze svého nejbližšího okolí
- porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- vhodně komunikovat s druhými dětmi, navazovat a udržovat dětská přátelství
- odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
- vyjadřovat své individuální potřeby
- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, ve třídě, ve škole
- spolupracovat s ostatními a respektovat potřeby jiného dítěte
- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování apod.
- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc

• OBLAST SOCIOKULTURNÍ

Vzdělávací záměry:

Uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních a kulturních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle:

Pedagog u dítěte podporuje:

- poznávání pravidel společenského soužití, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v přirozeném sociokulturním prostředí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem)
- vnímání a přijímání základních uznávaných hodnot

Dílčí výstupy:

Dítě by v rámci svých možností a individuálních schopností mělo zpravidla dokázat:

- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, požádat o pomoc, uposlechnout pokyn apod.)
- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky
- porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- adaptovat se na život ve škole, zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy a plnit jednoduché příkazy
- chovat se k druhým zdvořile
- dodržovat pravidla her a jiných činností
- zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami apod.

• OBLAST ENVIRONMENTÁLNÍ

Vzdělávací záměry:

Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí, vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj k životnímu prostředí.

Dílčí vzdělávací cíle:

Pedagog u dítěte podporuje:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- osvojení si dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí
- osvojení si základních dovedností důležitých pro bezpečnost dítěte a jeho ochranu před nebezpečnými vlivy
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Dílčí výstupy:

Dítě by v rámci svých možností a individuálních schopností mělo zpravidla dokázat:

- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově školy, blízkém okolí)
- zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma i ve třídě opakují
- chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké
- všímat si změn a dění v nejbližším okolí
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví a okolní prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

6. Formy a metody práce v přípravném stupni

V přípravném stupni je hlavním smyslem výchovy dětí rozvinout jejich rozumové schopnosti tak, aby se u nich vytvářely předpoklady k dalšímu vzdělávání, k adaptaci na školu a další proces učení. Osvojení poznatků není cílem, ale prostředkem rozvíjení rozumových schopností dětí.

Nezbytným úkolem je prohlubování koncentrace pozornosti dětí, rozvíjení interpersonálních vztahů i vztahu k sobě samému, sebepojetí, sebenahlížení a sebevyjádření.

Základem práce s dítětem je jeho dobrá znalost, proto je u každého dítěte prováděno důkladné pedagogické pozorování, osobní anamnéza, analýza výsledků činností a je důkladně studována osobní dokumentace dětí. Pro lepší rozvoj dětí je ve spolupráci s odborníky některým z nich vypracován IVP.

Komplexní péči je zajišťováno osvojování základních vědomostí a dovedností, Při výuce spolupracujeme s rodiči, logopedem, psychologem, pracovníky APLY.

Jelikož mají téměř všechny děti kombinované postižení, využíváme téměř všechny obecně didaktické metody, které jsou upravené učitelem. Obecné metody jsou doplňovány speciálně pedagogickými metodami.

- **Obecné metody:**

Slovní metody – vyprávění, popis, vysvětlování jsou spojené s názorem.

Při prožitkovém učení je využívána metoda názoru, hlavně při manipulační hře.

Předvádění využíváme při řešení běžných situací, pracovní metodu, při nácviku sebeobsluhy.

Nejvíce uplatňujeme metodu názoru a předvádění, jelikož má mnoho žáků poruchu dorozumivacích schopností. Osvojování vědomostí a dovedností probíhá po menších krocích a časových úsecích, vzhledem ke zvýšené únavnosti žáků. Velmi důležité je neustálé opakování osvojeného učiva, které je nutné pro návaznost s učivem novým.

Tento způsob přináší dětem uspokojení v podobě malých, ale viditelných úspěchů a je vhodnou motivací pro další práci. Za každou snahu ze strany dítěte přichází pochvala.

- **Speciálně pedagogické metody**

Při práci v přípravném stupni jsou využívány také speciálně pedagogické metody. Důraz je kladen na zásadu individuálního přístupu a respektování individuálních zvláštností každého dítěte a vycházení z pozitivních prvků jeho osobnosti.

Žáci s mentálním a kombinovaným postižením vyžadují odlišné metody práce a speciálně upravené pracovní podmínky odpovídající jejich potřebám a závažnosti jejich postižení. Rozvoj psychiky je u těchto dětí neoddělitelně spjat s rozvojem tělesných funkcí, zejména motoriky.

Uplatňujeme sociální učení, které se uskutečňuje v sociálních situacích, v kontaktech s ostatními dětmi, s ostatními učiteli a zaměstnanci školy. Výsledkem je osvojení si základních společenských rolí, postojů, způsobů chování a jednání.

Prvky dramatické výchovy jsou opřeny o hraní rolí v situacích, které otvírají individuální prostor pro dítě a tím podporují autenticitu osobnosti i dění.

Integrovanou výukou se realizují mezipředmětové vztahy a spojují teoretické činnosti s praktickými v integrovaném učení, kdy celá škola realizuje jedno společné téma.

Při otevřeném vyučování využíváme kontakty s mimoškolním prostředím - nákupy v obchodě, exkurze, besedy atd.

Pamatujeme na základní specifika vzdělávání dětí s autismem, který je specifický narušením vývoje komunikace v nejranějším věku dítěte a tudíž ztěžuje vytváření běžných mezilidských vztahů. Využíváme proto alternativních forem komunikace, ve spolupráci s odborníky vytváříme individuálně vzdělávací plány. Při práci používáme piktogramy, děti autismem a poruchami autistického spektra vzděláváme metodou globálního čtení, obrázkový komunikační systém VOKS, obrázkový režim dne, iPad.

Nezbytnou samozřejmostí je týmové vyučování, kdy při výuce a výchově spolupracují učitelé a vychovatelé.

- **Podpůrné metody**

Hipoterapie – využívání koně k léčebným účinkům.

Tato metoda využívá vlivu nesespecifických prvků – taktilní kožní stimulace a tepla, které ovlivňují svalovou činnost a tlumí spasticitu, procvičuje zkrácené svalstvo a vazivo. Rytmičtý krok koně umožňuje odblokování svalstva trupu, dochází k jeho přirozené rotaci a součinnému pohybu horních končetin dítěte. Pomáhá dětem zlepšit jejich fyzický i psychický stav.

Canisterapie – využívá pozitivního působení psa na člověka.

Dítě vnímá psa jako přítele, rozvíjí si pomocí něj komunikační schopnosti. Pes uspokojuje dětem potřebu mazlení a hlazení. Ochotně přijímá tělesný kontakt a v určité podobě ho také vrací.

Muzikoterapie – terapie pomocí hudby, zvuku, rytmu, melodie. Pozitivně ovlivňuje děti v prožitcích, dovednostech, myšlení a cítění. Hudba zlepšuje komunikaci, sebevyjádření, motivuje, pomáhá zmírnit pocity napětí a stresu. Rozvíjí motoriku, řeč, sluchové vnímání, fantazii, vede k uvolnění.

Arteterapie – pomocí individuálního přístupu se zde prostřednictvím speciálních výtvarných disciplín umožňuje jedincům dosáhnout vnitřní relaxace, podporuje emoční vývoj, zbavuje interpsychických krizí a tenzí. Působí jako prostředek výchovy, sociální integrace a komunikace.

Ergoterapie – při této terapii se program diferencuje podle konkrétních potřeb dítěte na cvičení hrubé motoriky, jemné motoriky a senzomotorické koordinace oko-ruka.

7. Speciálně pedagogická péče v Přípravném stupni ZŠ speciální

V přípravném stupni jsou vzdělávány děti s těžším stupněm mentálního postižení, postižením s více vadami a poruchou autistického spektra. Prioritou přípravného stupně je zabezpečení komplexní péče o tyto děti.

Podle individuálních potřeb dětí je vzdělávací nabídka obohacena o péči speciálně pedagogickou.

- psychopedická péče
- somatopedická péče
- logopedická péče
- péče o děti s poruchami autistického spektra

• Psychopedická péče

U žáka s mentálním postižením dbáme na tyto zvláštnosti, které se projevují různými stupni: infantilnost osobnosti, zvýšená úzkost, sugestibilita a rigidita chování, nedostatky ve vývoji vlastního „já“, nerovnováha ve výkonech závislá na momentálním psychickém stavu, zvýšená potřeba uspokojení a bezpečí, porucha navazování vztahů a komunikace, malá přizpůsobivost sociálním a školním požadavkům, impulsivnost, hyperaktivita nebo hypoaktivita, emocionální labilita, zpomalená chápavost, ulpívání na detailech, malá srovnávací schopnost, snížená schopnost mechanické a logické paměti, porucha jemné i hrubé motoriky a celkové koordinace.

Bezprostřední vnímání

Děti mají zhoršené zrakové vnímání, proto se hůře orientují a adaptují v novém prostředí, nejsou schopny pochopit perspektivu, nediferencují počítky a vjemy – tvary předmětů, barvy, proto používáme pestrý materiál odlišený od pozadí, žáci nejsou schopni prohlédnout si materiál podrobně se všemi jeho detaily. Mají snížené prostorové vnímání, sníženou citlivost hmatových vjemů, špatnou koordinaci pohybů, opožděnou sluchovou diferenciaci, nedokonalé vnímání času a prostoru. Tyto nedostatky jsou úspěšně překonávány speciálně pedagogickými metodami a přístupy, zejména prvky smyslové výchovy, prolínající se celým výchovně vzdělávacím obsahem. Velmi přínosná se v této oblasti ukázala práce s interaktivní tabulí.

Myšlení a řeč

Myšlení mentálně postižených dětí je velmi konkrétní s chybami v analýze a syntéze. Myšlenky vyjadřují pomocí slov řečí, která je často nedokonalá (díky vrozeným vadám). Děti jsou schopné hlásky slyšet, ale nerozlišují je nebo rozlišují nedostatečně. Vady komunikačních schopností jim znemožňují správnou artikulaci a tak i správné sdělení obsahu. Z podstaty mentálního postižení chybí vyjádření obsahu sdělení, žáci mají malou slovní zásobu, vyjadřují se ve velmi jednoduchých větách, pokud vůbec umí větu sestavit. Proto se zaměřujeme na rozvoj slovní zásoby, rozvoj artikulačních a komunikačních schopností pomocí cílené logopedické péče, s použitím piktoqramů a počítačových výukových programů v průběhu celého dne. Děti jsou ve foniatrické a logopedické péči.

Paměť

Děti jsou schopné si nově naučené poznatky vštěpovat velmi pomalu, je nutné neustálé opakování, jelikož naučené rychle zapomínají. Vědomosti si vybavují nepřesně a neumí je uplatnit v praxi. Při činnostech je proto věnována velká pozornost krátkým časovým celkům kombinovaným s relaxací. Děti mají spíše mechanickou paměť, abstraktní a logické myšlení jim dělá velké problémy.

Pozornost

Děti jsou velmi snadno unavitelné, jejich pozornost je nestálá. Hůře rozdělují pozornost na více činností, proto dbáme na střídání činností, po krátkodobém soustředění jsou zařazovány relaxace. K činnostem žáky dostatečně motivujeme a odměňujeme formou pochval.

Volní vlastnosti

Podpora a vytváření volních vlastností má u mentálně postižených a u dětí s více vadami dlouhodobější a složitější charakter. Děti mají nedostatek iniciativy, mají omezenou schopnost řídit své jednání „neznají“, „nemůžou“, „nechtějí“. Děti vědí, jak mají jednat, ale nepociťují potřebu tak jednat.

Při práci s dětmi věci a jevy předkládáme prostřednictvím co možná největšího počtu analyzátorů. Aby vnímaly spoje mezi vnímanými jevy a později představami. Neustále

máme na vědomí věk a stupeň postižení, vycházíme z her, z přirozené soutěživosti, činnosti často obměňujeme, využíváme neustále motivaci, střídáme frontální, skupinové a individuální vyučování. Uplatňujeme písničky, relaxační techniky a krátké cvičení, které aktivizují záměrnou pozornost dětí. Dovednosti a návyky neustále procvičujeme a opakujeme v různých obměnách, v různých podmínkách a situacích.

- **Somatopedická péče**

U dětí s kombinovanými vadami je nutná somatopedická péče, kdy pohybové aktivity zaměřujeme na rozvoj celkové lokomoce, rozvoj přirozených pohybových schopností, rozvoj sebeobslužných úkonů, rozvoj psychomotorických funkcí (pozornost, paměť, řeč). Používáme canisterapii, kde se uskutečňuje individuální polohování, které působí relaxačně na svalové uvolnění. Formou kolektivních pohybových aktivit se psy se děti motivují a stimulují k aktivnímu pohybu, rozvíjejí se u nich volní vlastnosti a motorické dovednosti, řečový projev. Hipoterapií dochází k aktivaci všech svalových skupin na obou polovinách těla, k uvolnění napětí, zlepšení svalové koordinace.

- **Logopedická péče**

U dětí s poruchami komunikačních schopností je prováděna logopedická péče, která je specifická pro každého žáka dle jeho poruchy.

Velmi často se setkáváme s dětmi se závažným postižením komunikačních schopností – symptomatickými poruchami řeči (poruchy řeči, které jsou původním symptomem jiného, dominantního sensorického, motorického, mentálního postižení, poruchy, onemocnění).

Při logopedické péči se ve spolupráci s logopedem zaměřujeme na všestranný rozvoj osobnosti žáka, stimulaci preverbálních a verbálních schopností vývojově postižených dětí, zařazení alternativní a augmentativní komunikace jako kompenzace – po určitou dobu nebo trvale u závažných poruch komunikačních schopností dětí, kdy je verbální komunikace omezena nebo zcela nedostupná.

Prvořadým cílem je zabránit vzniku abnormálních nebo primitivních reflexů, které znemožňují vývoj hláskové řeči – stimulace primárních funkcí.

Cílem druhého stupně - facilitace následujícího kroku v normálním neuromuskulárním vývoji řeči – žvýkací pohyby, fonace, žvatlání, napodobivé žvatlání, produkce slova, věty, stimulace primárních a sekundárních funkcí.

Cílem třetího stupně je volní ovládnutí motoriky, dosažení co nejvyššího stupně kontroly nad mluvními pohyby – aplikací dechových, artikulačních a fonačních cvičení, stimulací rozvoje komunikativních dovedností z pohledu jednotlivých jazykových rovin v ontogenezi dětské řeči: rovina pragmatická, rovina lexikálně - sémantická (lexikální), rovina morfologicko - syntaktická (gramatická), rovina foneticko - fonologická (zvuková), aplikace cvičení zaměřených na dýchání, tvorbu hlasu, fonaci, poruchu mluvního tempa, projevy nazality, poruchy řeči, způsobené přidruženými orgánovými odchylkami řečového efektoru, mluvní neurózy - mutismus, elektivní mutismus a surdomutismus.

- **Péče o děti s poruchami autistického spektra**

Děti s poruchou autistického spektra pracují podle vlastního IVP, zhotoveného ve spolupráci s pracovníkem APLY.

Základní principy pro práci s dětmi s PAS:

1. Základem je dobrá znalost problematiky PAS a metodiky práce. Dále soustavná spolupráce všech pedagogů, pracujících s dítětem, a vytvoření strategií jednotného přístupu k němu. Vše koordinuje třídní učitel, spolupracuje se speciálním pedagogem pro PAS.
2. Vycházet ze zkušeností rodiny, z úrovně porozumění, na které dítě aktuálně je. Úzce spolupracovat s rodinou.
3. Vytvoření struktury v rámci třídy. Seznámení s místem pro činnosti (vytvořit zvizualizovaná procesuální schémata), zavést denní režim a učit ho dítě používat s použitím tranzitních karet pro změny aktivit.
4. Vytvoření struktury v rámci školy (chodby, jídelna, místo k odkládání oděvů) – začlenit do denního režimu.

5. Generalizace – přenášení naučených vzorců chování, jednání, komunikace do prostředí mimo školu (divadlo, MHD, návštěva kulturních a sportovních aktivit).
 6. Používání strukturovaných úkolů.
 7. Dodržování všech zásad strukturovaného učení i mimo třídu (ŠD, kroužky, domácí prostředí).
 8. Návčik smysluplné aktivní komunikace a socializace v rámci třídy a rodiny.
 9. Reflexe – zjišťování porozumění mluvené řeči – podle obrázků, modelové situace.
 10. Vytvoření, vedení a vyhodnocování záznamů nežádoucího chování neúspěšného návčiku atd. Využívat pro IVP.
 11. Výstup – dítě dovede reagovat na pokyny, aktivně používat denní režim, tranzitní karty, komunikační deník, VOKS a procesuální schéma.
 12. Při práci s dítětem všichni používají jasné, stručné a jednoznačné pokyny.
 13. Dítě je nutné chválit a dodávat mu pozitivní motivaci k činnosti.
- Po dohodě s rodiči používat prvky strukturovaného učení (zlepšit porozumění, učit dítě předvídat, oprostít se od strachů, vést ke snížení závislosti na jiných).

Při výuce děti s PAS používat interaktivní tabuli, iPad.

8. UČEBNÍ OSNOVY

• Vzdělávací obsah programu „Duhová škola“

Školní vzdělávací program „DUHOVÁ ŠKOLA“ je sestaven pro 5 – 7leté děti s různým postižením. Stejně, jako se bílé světlo rozkládá na spektrální barvy – duhu, skládá se i náš ŠVP z jednotlivých na sebe navazujících a spolusouvisejících částí výuky, které v závěru tvoří jeden komplexní vzdělávací celek, jehož jednotlivé části jsou charakterizovány barvami spektra.

Vzdělávací nabídka (učivo) je uspořádána do šesti integrovaných bloků. V jejich rámci jsou děti vedeny k počátečnímu osvojování klíčových kompetencí. Jednotlivými bloky nás provázejí barvy duhy, která se stala symbolem naší třídy.

Program je orientován na rozvoj celé osobnosti s maximálním využitím individuálního přístupu a umožňuje dětem, aby s pomocí barev duhy poznaly svět, byly jeho součástí mnoha různými způsoby, a aby pochopily, že i když prší a není vždy vše dokonalé, může vzniknout krásná duha.

Přehled tematických celků a podtémat (tematických okruhů)

1. Červená barva – Sešli jsme se a poznáváme se

- Noví kamarádi
- Moje rodina
- Moje škola a okolí
- Chlapci a děvčata

2. Oranžová barva – Barevný podzim

- Změny počasí
- Péče o zdraví, ovoce, zelenina
- Stromy kolem nás
- Zvířata v lese a na poli

3. Modrá barva – Přichází zima

- Čert a Mikuláš

- Vánoce – zvyky
- Padá sníh
- Zimní sporty, oblečení

4. Fialová barva – Mezi lidmi, svět kolem nás

- Každý něco umí – povolání
- Předměty denní potřeby
- Vztahy mezi lidmi
- Moje tělo

5. Žlutá barva – Příroda se probouzí

- Přišlo jaro
- Domácí a hospodářská zvířata s mlád'aty
- Velikonoce
- Květiny
- V obchodě

6. Zelená barva – Těšíme se na léto

- Léto
- Zvířata v ZOO
- Cestování, doprava
- Co už umím

Rozpracování jednotlivých tematických celků

1. Sešli jsme se a poznáváme se

Tento celek je charakterizován červenou barvou, typickou pro podzim. V září se vrací děti z prázdnin do školy a přicházejí zpravidla i nové. Nastupující děti musíme seznámit s prostředím, pomáháme jim zvykat si na kolektiv, vytváříme společná pravidla vzájemných vztahů a chování ve škole.

Noví kamarádi

Zaměříme se na pravidla vzájemných vztahů mezi dětmi, na správné chování, komunikaci. Seznámíme děti s pedagogy, vedením školy.

a) očekáváme, že děti:

- postupně zvládnou přechod z rodiny nebo mateřské školy do školy
- naučí se důvěřovat učitelům
- skamarádí se, zapamatují si jména učitelů a dětí ve třídě
- starší a zkušenější děti budou pomáhat mladším
- nacvičí pozdravy, vstup do místnosti

b) navrhované okruhy hlavních činností:

- činnosti zajišťující spokojenost a radost dětí
- hry zaměřené na posilování kamarádských vztahů
- výtvarné činnosti
- hry zaměřené na rozvoj řeči a jazyka
- činnosti rozvíjející sebeobsluhu

Moje rodina

Hlavním tématem zde bude rodina dítěte, budeme si o ní povídat, zaměříme se na sourozenecké vztahy, vztahy s rodiči, správné vyjmenování a pojmenování členů rodiny.

a) očekáváme, že děti:

- představí svou rodinu
- zvládnou pojmenovat jednotlivé členy rodiny
- pochopí vztahy mezi jednotlivými členy rodiny

b) navrhované okruhy činností:

- koncentrace pozornosti na určitou činnost
- nácvik správného dýchání
- sluchové a rytmické hry
- námětové hry
- výtvarné činnosti
- hry s míčem, běh na krátké vzdálenosti

Moje škola a její okolí

V tomto podtématu si povídáme o naší škole a jejím okolí, vytváříme ke škole kladný vztah, seznamujeme děti s prostředím školy, s jednotlivými učebnami, jídelnou, ŠD, učíme děti orientovat se ve škole a ve třídě. Seznamujeme se se školním řádem a s pravidly chování ve škole.

a) očekáváme, že děti:

- naučí se dodržovat určitá pravidla
- aktivně se zapojí do školních činností
- naučí se orientovat ve škole a třídě
- zvládnou pojmenovat učitele
- seznámí se s okolím školy

b) navrhované okruhy činností:

- praktické seznámení s okolím školy a blízkého okolí
- hry a činnosti zaměřené na rozvoj řeči a jazyka
- seznámení se s používanými školními pomůckami
- koncentrace pozornosti na určitou činnost
- využití zpěvu a rytmy
- vycházky do okolí školy
- výtvarné činnosti
- poznávání spolužáků a učitele podle hlasu

Chlapci a děvčata

Zaměříme se na rozlišení osob podle pohlaví – chlapci x děvčata, pán x paní, určíme znaky rozlišení, oblékání, pomocí komunikačních schopností budeme povídat podle obrázků.

a) očekáváme, že děti:

- pochopí rozdíly mezi pohlavími
- rozliší chlapce a děvčata podle oblékání
- rozliší pohlaví podle zájmů

b) navrhované okruhy činností:

- činnosti zajišťující spokojenost a radost
- výtvarné činnosti
- grafomotorická cvičení
- cvičení na rozvoj logického myšlení a paměti

- sluchová cvičení na rozlišování hlasů a směru původu

2. Barevný podzim

Tento celek nám charakterizuje oranžová barva, rovněž barva podzimu a pozitivního vnímání světa. Zaměříme se na určování počasí, jeho charakteristiku, péči o zdraví, změny na stromech a povíme si něco o zvířatech v lese a na poli.

Změny počasí

V tomto podtématu se zaměříme na změny počasí na podzim, povíme si, jak se správně oblékat, abychom chránili své zdraví. Seznámíme děti s výrazem otužování. Rozšíříme znalosti o podzimní dění v přírodě a o nové pojmy, např. babí léto. Budeme rozvíjet komunikační schopnosti dětí a vytvářet příležitosti k procvičování jejich psychomotorických dovedností.

a) očekáváme, že děti:

- přizpůsobí se novému prostředí, budou spokojené a aktivní
- pochopí souvislost mezi počasím a tím, jak se oblékat
- seznámí se s různými výtvarnými technikami
- naučí se uchopovat předměty do celé ruky
- naučí se jednoduchou báseň, píseň k tématu
- naučí se poznávat barvy
- naučí se napodobovat jednotlivé pohyby
- nacvičí si časovou souvislost

b) navrhované činnosti:

- přímé pozorování počasí
- každodenní nastavení školního kalendáře
- dechová cvičení, zdravotní cviky, pohybové hry
- napodobování zvířat podle pohybu
- námětové hry
- výtvarné činnosti využívající podnětů podzimní přírody
- rozhovory nad obrázky, hádanky
- logopedická cvičení

- grafomotorická cvičení
- vycházky s podzimní tematikou

Péče o zdraví, ovoce a zelenina

V okolí školy můžeme prakticky pozorovat sklizeň ovoce. Během vycházek pozorovat ovocné stromy. Zaměříme se na druhy ovoce, navštívíme obchod s ovocem a zeleninou. Vysvětlíme si, jaký význam má ovoce a zelenina pro naše zdraví. Rozšíříme slovní zásobu o nové pojmy, nacvičíme pozdravy při příchodu a odchodu, naučíme se požádat a poděkovat. Seznámíme se s číselnou řadou.

a) očekáváme, že děti:

- seznámí se s pojmem ovoce a zelenina
- částečně si zapamatují, kam co patří
- rozeznají skutečnost od obrázku
- seznámí se s číselnou řadou
- poznají jednotlivé barvy
- rozšíří si slovní zásobu o nové pojmy
- výtvarně zobrazí námět
- roztřídí tři předměty
- poznají potraviny podle chuti a čichu
- naučí se jednoduchou písničku
- zlepší koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku
- získají povědomí o významu péče o čistotu a zdraví
- budou se učit pečovat o životní prostředí

b) navrhované činnosti:

- přímé pozorování přírody
- hmatové, čichové hry
- prohlížení, třídění obrázků
- malování, modelování, stříhání, lepení
- hry jazykové, sluchové, rytmické, hry se slovy, zpěv
- poslechové činnosti
- námětové hry
- skupinové činnosti podporující spolupráci
- drobné úkony a činnosti zaměřené k péči o životní prostředí

- grafomotorická cvičení

Stromy kolem nás

V rámci podzimních procházek budeme poznávat jednotlivé druhy stromů a keřů a pozorovat, jaké se s nimi dějí na podzim změny. Nasbíráme jednotlivé listy a vytvoříme si malý herbář. Budeme porovnávat skutečné listy s obrázky. Během vyprávění budeme rozšiřovat slovní zásobu, opakovat barvy, na vycházce procvičovat prostorovou a směrovou orientaci.

a) očekáváme, že děti:

- naučí se poznávat jednotlivé druhy stromů
- rozšíří si slovní zásobu
- procvičí si prostorovou a směrovou orientaci
- pomocí hmatu rozliší různé předměty
- budou se učit přijímat pochvalu, ale vyrovnají se i s neúspěchem

b) navrhované činnosti:

- vycházky do přírody
- pozorování změn v přírodě
- cvičení na rozvoj komunikace
- grafomotorická cvičení
- malování, prvky arteterapie
- logopedická péče
- pohybové hry, běhy, hry s míčem

Zvířata v lese a na poli

V tomto podtématu se seznámíme se zvířaty, která žijí v lese a na poli, půjdeme se podívat do přírody, budeme si vyprávět o chování zvířat na podzim. Pomocí obrázků, interaktivní tabule a iPadu budeme pozorovat jejich zvukové projevy a pojmenovávat jejich mlád'ata. Naučíme se krátkou říkanku, procvičíme pojmy včera, dnes, zítra.

a) očekáváme, že děti:

- naučí se poznávat jednotlivá zvířata žijící v lese a na poli
- poznají a napodobí jejich hlasy
- pochopí časovou souvislost včera, dnes, zítra
- zvládnou pojmy nahoře, dole, nad, pod

- zvládnou pojmy 1, 2, hodně
- rozšíří si slovní zásobu
- naučí se básničku, písničku o zvířatech

b) navrhované činnosti:

- práce s obrázky pomocí interaktivní tabule, iPadu
- rozhovory nad obrázky
- dechová a artikulační cvičení při napodobování zvířat
- tělesná cvičení při napodobování zvířat
- cvičení směrové a prostorové orientace v lese, na louce
- sluchová cvičení
- výtvarné činnosti
- pohybové hry, hudebně pohybové hry

3. Přichází zima

Tento celek je charakterizován modrou barvou, která nás zavede do zimních měsíců. Zaměříme se na zvyky Vánoc, Mikuláše, změny počasí v zimě, oblékání, zimní sporty. Děti se naučí mnoho nových věcí, budeme je za jejich snahu chválit a dále je motivovat.

Čert a Mikuláš

Seznámíme děti s tradicí Mikuláše, naučíme se krátkou říkanku, připravíme je na příchod Mikuláše do školy. Vyrobíme čerta a Mikuláše z papíru a budeme si o nich povídat.

a) očekáváme, že děti:

- získají nové poznatky pomocí vyprávění
- rozvinou své komunikační schopnosti
- naučí se krátkou říkanku
- naučí se první písmeno ve svém jméně

b) navrhované činnosti:

- práce s obrázky
- rozhovor, četba
- sluchová a artikulační cvičení
- výtvarné činnosti
- zpěv s použitím hudebních nástrojů, rytmizace

Vánoce

Seznámíme se s nejkrásnějšími tradicemi, s tradicemi Vánoc. Povíme si něco o historii, budeme nacvičovat na vánoční besídku, naučíme se koledy, básničky, budeme vyrábět dárky pro rodinu, kamarády, upečeme perníčky. Chceme, aby děti poznaly, že i malým dárkem udělají lidem radost. Probudíme v nich pocit odpovědnosti, podpoříme sebevědomí a budeme je chválit.

a) očekáváme, že děti:

- osvojí si poznatky o českých vánočních tradicích
- nacvičí jednoduché koledy, říkanky
- vyrobí jednoduché dárky, upečou perníčky
- upevní své výtvarné dovednosti
- poznají hodnotu věcí, vztahů
- budou se učit projevovat lásku, náklonnost
- budou se cvičit v sebekontrolě, sebeovládání

b) navrhované činnosti:

- návštěva hornického domečku s ukázkou vánočních tradic
- komunikační a logopedická cvičení
- skupinové činnosti – zdobení vánočního stromečku
- vánoční besídka s nadílkou
- návštěva divadelního představení
- výtvarné činnosti, pečení perníčků a jejich zdobení
- hudebně - pohybové činnosti

Padá sníh

V tomto podtématu se zaměříme na zimu jako takovou. Budeme si povídat o změnách v přírodě, o zvířatech, rostlinách, počasí. Naučíme se vyrábět koule ze sněhu, stavět sněhuláka, rozvineme motorické schopnosti, upevníme vztahy mezi spolužáky během těchto činností. Budeme si vzájemně pomáhat a vést děti ke spolupráci.

a) očekáváme, že děti:

- osvojí si pojem ročního období zimy
- poznají pohmatem rozdíl mezi teplým x studeným

- poznají, co je měkké x tvrdé
- pomocí hry se sněhem rozliší velké x malé
- naučí se řadit předměty zleva doprava
- zvládnou písmena ve svém jméně
- zvládnou vztahy mezi lidmi - budeme si pomáhat
- zvládnou napsat první písmeno svého jména

b) navrhované činnosti:

- diferenciační cvičení – třídění předmětů podle velikosti
- poznávání předmětů hmatem
- cvičení prostorové a směrové orientace
- logopedická cvičení
- grafomotorická cvičení - psaní do sněhu
- komunikační hry
- rozvoj jemné motoriky při práci se sněhem
- výtvarné činnosti – práce s keramickou hlinou, modelování, malba, kresba

Zimní sporty, oblečení

K zimě patří umění správně se oblékat, proto seznámíme děti s vhodným zimním oblečením a jeho použitím, aby neprochladly, seznámíme se jaké pomůcky a oblečení potřebují na jednotlivé druhy zimních sportů, které se naučíme vyjmenovat a pojmenovat. Rovněž seznámíme děti s nebezpečím úrazu při provozování těchto sportů.

a) očekáváme, že děti:

- zvládnou pojmenovat jednotlivé druhy oblečení
- zvládnou se s malou pomocí obléci
- naučí se nové prvky sebeobsluhy – svačina
- zvládnou spojit počet s číslicí 1, 2
- naučí se nová slova, rozvinou komunikační schopnosti
- pomocí oblečení rozliší dvě výrazné barvy
- správně se zorientují ve škole
- naučí se základy některých zimních sportů – bruslení,..

b) navrhované činnosti:

- gymnastika mluvidel, rozvoj slovní zásoby pomocí obrázků

- cvičení paměti
- cvičení grafomotorických schopností
- koordinační cvičení, napodobování pohybů
- cvičení běhu, míčové hry
- hry na sněhu a se sněhem
- tématické a motivační hry
- výtvarné činnosti

4. Mezi lidmi – svět kolem nás

Tento tematický celek je charakterizován fialovou barvou. Fialová barva je barvou rovnováhy, umírněnosti, je spojována s láskou a moudrostí. Proto je symbolem našeho celku, ve kterém se budeme zabývat lidmi, vztahy mezi nimi a jejich životem.

Každý něco umí

Podle obrázků si budeme povídat o jednotlivých povoláních, seznámíme se s tím, co mohou lidé dělat, povíme si, kde pracují naše rodiče, co je potřeba umět a znát k výkonu různých povolání, jaké jsou k němu potřeba nástroje.

a) očekáváme, že děti:

- poznají jednotlivé druhy povolání
- naučí se třídit obrázky podle obsahu
- zapamatují si povolání svých rodičů
- budou delší dobu soustředěně pracovat

b) navrhované činnosti:

- exkurze do obchodů
- komunikace podle obrázků
- výtvarné činnosti
- motivace k soustředěné činnosti
- pozorné sledování krátkého vyprávění
- hudebně pohybové hry, muzikoterapie
- sebeobslužné činnosti
- tématické hry

Předměty denní potřeby

V tomto podtématu se seznámíme s předměty, které používáme každý den. Budeme si vyprávět podle obrázků, pracovat s názornými ukázkami. Budeme rovnat do řádek předměty a písmenka.

a) očekáváme, že děti:

- pojmenují nebo ukáží předměty denní potřeby
- naučí se jejich použití
- naučí se chápat vztahy všechno x nic
- pokusí se psát hůlkovým písmem

b) navrhované činnosti.

- sluchová a řečová cvičení
- diferenciační cvičení
- námětové hry
- práce s interaktivní tabulí
- exkurze do obchodu
- výtvarné činnosti
- hudebně pohybové činnosti

Vztahy mezi lidmi

Velmi důležité je, aby děti věděly, jak se mají chovat k sobě navzájem a k ostatním lidem. Pomocí komunikačních her a jiných činností je to budeme učit. Naučíme se chovat na hřišti, u stolu, na ulici.

a) očekáváme, že děti:

- budou si vytvářet kladné vztahy k ostatním dětem
- pochopí chování mimo školu
- pomocí her poznají hlasy učitele, spolužáků
- naučí se prvky sebeobsluhy, chování u stolu

b) navrhované činnosti:

- sluchová cvičení – hry na rozlišení krátkých a dlouhých hlásek
- cvičení komunikačních dovedností

- povídání, vyprávění
- sociální čtení
- výtvarné činnosti
- kolektivní pohybové hry
- hry na rozvoj interpersonálních vztahů

Moje tělo

V tomto okruhu se budeme zabývat lidským tělem. Děti naučíme jeho jednotlivé části správně pojmenovat a ukázat je. Pomohou nám k tomu hry, názorné ukázky a práce s interaktivní tabulí a různými obrázky.

a) očekáváme, že děti:

- poznají jednotlivé části těla a budou je umět pojmenovat a ukázat
- pomocí obrázků správně určí části těla na sobě, i na ostatních
- pojmenují základní nemoci
- naučí se funkci základních orgánů, smyslů
- naučí se základní hygienické návyky, péči o své zdraví

b) navrhované činnosti:

- cvičení chuti a čichu – sladké, slané, kyselé
- návštěva lékárny, solné jeskyně
- logopedická péče, grafomotorika
- výtvarné činnosti
- komunikační hry
- pohybové hry, relaxační cvičení, prvky jógy

5. Příroda se probouzí

V tomto tematickém celku se budeme zabývat dalším ročním obdobím – jarem. Jaro je charakterizováno žlutou barvou. Žlutá je barva slunce, světla, je veselá, je symbolem vědění, rozumu. Jaro začíná záplavou barev, které se odrážejí i v našich činnostech.

Přišlo jaro

V tomto podtématu seznámíme děti s dalším ročním obdobím. Zaměříme se na změny v přírodě, změny v počasí, během vycházek budeme pozorovat probouzející se přírodu, jarní květiny. Povíme si, jak se oblékat v závislosti na počasí.

a) očekáváme, že děti:

- seznámí se s novým ročním obdobím - jarem, zopakují si ostatní roční období
- pomocí pozorování poznají změny v přírodě
- budou umět pojmenovat změny v počasí
- naučí se poznávat jarní květiny
- pomocí sebeobslužných činností se budou umět správně obléci podle počasí
- seznámí se s pojmy - bylo, je, bude, pozdě, brzy

b) navrhované činnosti:

- logopedická cvičení – nácvik říkanky, písňe
- diferenciacní cvičení – poznávání geometrických tvarů
- výtvarné činnosti
- vycházky do přírody
- vyprávění podle obrázků
- hry na rozvoj jazyka a řeči
- třídění předmětů podle barev

Domácí a hospodářská zvířata

Děti se seznámí se všemi domácími a hospodářskými zvířaty, naučí se je pojmenovat, poznají jejich mláďata, pochopí, proč jsou pro nás užitečná.

a) očekáváme, že děti:

- poznají a pojmenují domácí a hospodářská zvířata a jejich mláďata
- budou umět vysvětlit jejich užitečnost
- naučí se soustředit po delší dobu a pozorně sledovat vyprávění
- pokusí se psát hůlkovým písmem své jméno

b) navrhované činnosti:

- vycházky, výlet na venkov
- rozvoj poznávacích schopností pomocí obrázků
- rozvoj komunikačních schopností pomocí obrázků
- práce s interaktivní tabulí
- výtvarné činnosti - nové výtvarné techniky
- hudebně pohybové hry, prvky jógy, relaxační cvičení

Velikonoce

Seznámíme děti s velikonočními zvyky, tradicemi, naučíme se velikonoční říkanky, upleteme pomlázky, nabarvíme vajíčka. Půjdeme se podívat do hornického domečku, kde si vyzkoušíme staročeské velikonoční tradiční zvyky.

a) očekáváme, že děti:

- naučí se velikonoční říkanku
- naučí se plést jednoduchou pomlázku
- naučí se barvit vajíčka různými způsoby
- zkusí si zdobit perníčky
- rozpoznají předměty hmatem
- upevní si pojem spolupráce
- rozvinou komunikační dovednosti

b) navrhované činnosti:

- logopedická péče – nácvik říkanek
- rozvoj poznávacích schopností pomocí exkurze
- grafomotorická cvičení
- výtvarné činnosti – barvení vajíček
- pracovní činnosti – pletení pomlázky
- hudebně pohybové hry, běh, chůze, hry s míčem

- nácvik sebeobslužných činností

V obchodě

V této části se zaměříme na vše týkající se obchodu. Pomocí vycházek do obchodů a následné námětové hry naučíme děti nakupovat a správně se chovat v obchodech. Seznámíme je s pojmem peněz a placení. Rozpoznáme obchody podle druhu zboží.

a) očekáváme, že děti:

- zvládnou základy nakupování a použití peněz
- zvládnou pozdravy, požádání, poděkování
- naučí se řadit předměty zleva doprava
- během námětové hry pochopí pojem a množství 1 - 5
- upevní spolupráci při kolektivní hře
- pochopí kvantitu vztahů všechno x nic, hodně x málo
- spojí si počet s číslicí

b) navrhované činnosti:

- návštěva obchodu a pozorování
- hra na obchod pomocí hry
- rozvoj komunikace pomocí obrázků, her, interaktivní tabule
- logopedická a grafomotorická cvičení
- hry na rozvoj logického myšlení
- nácvik sebeobsluhy a samostatnosti
- rytmická cvičení, zpěv
- pohybové činnosti, relaxace

6. Těšíme se na léto

Poslední tematický celek nám charakterizuje zelená barva. Zelená je barva léta, rostlinného světa, naděje, osvěžení, klidu. Budeme si povídat o létě, zvířatech v ZOO, cestování, které patří k prázdninám, zopakujeme si, co všechno jsme se naučili.

Léto

V tomto podtématu se seznámíme s pojmem léto, s charakteristickým počasím, budeme si povídat o vhodném oblékání, letních sportech, rostlinách. Pomocí vyprávění se přeneseme do doby prázdnin a jejich trávení.

a) očekáváme, že děti:

- seznámí se s létem, se změnami v počasí
- seznámí se s vhodným oblékáním, letními sporty
- rozvinou si slovní zásobu při povídání o prázdninách
- naučí se přání ke Dni matek
- naučí se říkanku
- procvičí logické myšlení, paměť, pojmy chci x nechci
- rozliší a napodobí dlouhé slabiky
- rozliší ovoce podle chuti a vůně
- rozvinou koordinaci ruky a oka

b) navrhované činnosti:

- přímé pozorování počasí
- rozhovory nad obrázky, hádanky
- námětové hry, spontánní hra
- skupinové činnosti podporující spolupráci dětí
- výtvarné činnosti
- hry jazykové, sluchové, hry se slovy, rytmizace, zpěv
- sebeobslužné činnosti, cvičení hygienických návyků
- grafomotorika

Zvířata v ZOO

V létě podnikáme spoustu výletů. Jezdíme také do ZOO, kde můžeme spatřit mnoho cizokrajných živočichů. Naučíme se je poznávat a pojmenovat. Pomocí obrázků, interaktivní tabule nebo iPadu.

a) očekáváme, že děti:

- zvládnou pojmenovat některá zvířata žijící v ZOO
- poznají zvířata podle zvuku, poznají zvuk podle směru

- poznají jednotlivé hudební nástroje podle zvuku
- popíše obrázek podle obsahu
- pokusí se napsat slovo hůlkovým písmem
- zvládnou jednoduché sebeobslužné činnosti
- naučí se krátkou říkanku, píseň

b) navrhované činnosti:

- výlet do ZOO
- rozvoj komunikačních schopností pomocí obrázků
- cvičení na rozvoj řeči, sluchu, správného dýchání
- logopedická cvičení
- výtvarné činnosti, prvky arteterapie
- hry na rozvoj logického cvičení
- námětové hry, napodobování zvířat
- pohybové hry, hry s míčem, cvičení na rozvoj koordinace
- činnosti na rozvoj jemné a hrubé motoriky

Cestování, doprava

V tomto okruhu se zaměříme na cestování, jelikož je pevně spojeno s prázdninami a létem. Přiblížíme dětem jednotlivé druhy dopravy, uspořádáme výlet vlakem. Budeme chodit na procházky do města a budeme si všímat dopravních značek. Pojedeme autobusem a naučíme se chovat v prostředcích hromadné dopravy.

a) očekáváme, že děti:

- poznají jednotlivé druhy dopravních prostředků
- naučí se chovat v dopravních prostředcích
- zvládnou jízdu vlakem
- pojmenují některé dopravní značky, dopravní prostředky
- poznají pojem mapy, atlasu
- zvládnou časovou posloupnost podle obrázků
- rozšíří si slovní zásobu
- ztvární dané téma výtvarnými technikami
- procvičí se v sebekontrolě, sebeovládání

b) navrhované činnosti:

- vycházky s dopravní tematikou
- praktické procvičení chování v dopravních prostředcích
- dramatizace, námětové hry
- prohlížení, třídění obrázků
- jazykové, sluchové, rytmické hry
- hry na obohacení slovní zásoby, logopedická cvičení
- výtvarné činnosti na rozvoj grafomotorických schopností
- práce s různými materiály
- nácvik sebeobsluhy a sebeovládání

Co už umím

V posledním podtématu se zaměříme na procvičení získaných vědomostí a dovedností.

a) očekáváme, že děti:

- budou mít zvládnuté všechny činnosti určené ŠVP
- upevní si vztahy mezi spolužáky
- budou mít zvládnuté chování ve škole i mimo ni
- zvládnou základy sebeobsluhy hygienických návyků

b) navrhované činnosti:

- celková komplexní výchovně vzdělávací péče uplatňovaná během celého školního roku

9. HODNOCENÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ

Předpokladem kvalitního a objektivního hodnocení je:

- uvědomění si daných nedostatků
- pojmenování konkrétních nedostatků
- zdravá komunikace v rámci pedagogického sboru, učitel - rodič, učitel - dítě
- realizace účinných postupů k nápravě (způsoby nápravy)

- **PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ**

V hodnocení žáka dává ŠVP přednost slovní formě hodnocení. Ke každému žákovi vyučující přistupuje individuálně, respektuje jeho možnosti a pozitivně hodnotí každý pokrok v jeho osobnosti.

- **ZPŮSOB HODNOCENÍ**

Hlavním účelem hodnocení a klasifikace je motivovat žáka a poskytnout mu nezbytnou zpětnou vazbu, která poskytuje žákovi (zákonnému zástupci) informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku. Při poskytování zpětné vazby klademe důraz na vhodnou formulaci (zaměření na problém, činnost) - přednost dáváme pozitivnímu vyjádření.

Hodnocení prospěchu a chování žáků se řídí těmito pravidly

Stanovit a vysvětlit jasná kritéria pro hodnocení

Umožnit žákům účast na hodnotícím procesu

Hodnotit individuální pokrok

Základní pravidla pro použití slovního hodnocení

1. Hodnocení je zaměřeno na poskytování zpětné vazby o průběhu a výsledku činností žáka. Žák dostává celistvější informace o silných a slabých stránkách jeho výkonu, dozvídá se, jakým způsobem může dosáhnout lepších výsledků v problémových oblastech
2. Učitel hodnotí pokrok žáka, porovnává jeho aktuální výkon s předchozími výsledky práce
3. Hodnocení je vždy konkrétní a soustředí se výlučně na žákův výkon
4. Učitel hodnotí, co žák dokázal, eventuálně jaké nedostatky by měl odstranit a jakým způsobem

- **KRITÉRIA HODNOCENÍ**

Kritéria hodnocení žáka zohledňují individuální rozdíly žáků (jejích možnosti a schopnosti, odráží výchovně vzdělávací strategie školy a odvíjejí se od klíčových kompetencí).

Kritéria hodnocení zahrnují vyjadřovací schopnosti žáka, jeho představivost, logické myšlení, pokrok, ústní a písemný projev, samostatnost při řešení problémových úloh, vyhledávání informací, efektivní a správné metody a postupy práce, znalost předností žáka, zájmy žáka, komunikativní dovednosti, práci ve skupině, sociální dovednosti, respektování norem a pravidel soužití (hodnocení chování žáka) Důležitým prvkem při hodnocení žáka je i sebehodnocení. Hodnocení učitele a hodnocení žáka (jak to vidí učitel a jak žák - vzájemně porovnat).